

Η ΓΥΝΗ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΥΠΟ ΑΔΟΛΦ. ΧΑΤΜΜΟΡΝ

Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Βαβυλωνίᾳ, κατὰ τὴν βασιλείαν τῶν Ἀμορράτη (2250 π.Χ.) εὐρέθησαν ὀνόματα γυναικῶν, ὡς μαρτύριον, εἰς δικαστικά ἔγγραφα.

Ἀκριβέστερον πληροφορημένοι εἴμεθα περὶ τῶν Αἰγυπτίων.

Τὰ τέκνα ἔφερον πάντοτε τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς, ὡς καὶ παρὰ τοῖς προμνημονευθείσοις λαοῖς.

Ἐπὶ τῶν ἐπιγραφῶν τῶν μνημείων ἀναγράφεται «υἱὸς ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς μητρὸς»· γεννηθεὶς παρὰ ταύτης ἢ ἐκείνης· τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς σπανίως ἀναφέρεται. Καὶ κατὰ τὸν χρόνον ἀκόμη τῆς Ἑλληνικῆς κυριαρχίας ἔφερον ὁ Αἰγύτιος τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς καὶ ἔκτοτε βαθμυδὸν ἤρχισε τοῦτο νὰ παραγκωνίζεται καὶ ἀντὶ τούτου νὰ γίνεται χρῆσις τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος. Ἦδη αἱ παλαιαὶ ἱερογλυφικαὶ ἐπιγραφαὶ ἀναγράφουσι τὴν γυναῖκα ὡς κυρίαν τῆς οἰκίας ἢ ὡς μεγάλην οἰκοκυράν.

Παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις αἱ γυναῖκες ἐμπορευόνται εἰς τὴν ἀγοράν οἱ δὲ ἄνδρες μένουσιν οἴκοι καὶ ὑφαίνουσιν. Οἱ υἱοὶ δὲν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ διατηρῶσι τοὺς γονεῖς των, τὸ ἐναντίον ὁμοῦ συμβαίνει διὰ τὰς θυγατέρας.

Πολὺ βραδύτερον ὁ Διόδωρος βεβαιοῖ τὰ ἔθιμα ταῦτα καὶ τὴν ἐξέχουσαν θέσιν τῆς γυναικὸς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ὁ Διόδωρος προσθέτει ὅτι ὁ ἀνὴρ εἰς τὸ γαμήλιον συμβόλαιον ὑπόσχεται ὑπακοὴν εἰς τὴν γυναῖκα. Ἡ νεωστὶ εὐρεθεῖσα διαθήκη εὐγενοῦς Αἰγυπτίου (ὀνόματι Σεπί) μᾶς γνωρίζει ὅτι ἡ Αἰγυπτία γυνὴ ἠδύνατο μόνη τῆς νὰ διοικῇ τὴν περιουσίαν τῆς καὶ κατὰ βούλησιν νὰ διαδέτῃ αὐτήν.

Ἡ Αἰγυπτία κατὰ τὴν βασιλείαν τῶν Φα-

ρῶ ἦτο διηρημένη εἰς πολυπληθεῖς ἡγεμονίας τῶν ὁποίων προΐσταντο πρίγκηπες. Τούτων τὸ ἀξίωμα ἐκληρονόμει οὐχὶ ὁ υἱὸς ἀπὸ τὸν πατέρα ἀλλὰ (καθὼς ὁ αἰγυπτιολόγος Ἐρρίκος Μπρούς περιγράφει τὰ μητρικὰ ἔθιμα) ὁ ἐκ μητρὸς πρεσβύτερος ἔγγονος ἢ μὲ ἄλλην ἔκφρασιν ἐκληρονόμει ἀπὸ τὸν φέροντα τὸ ἀξίωμα ὁ ἔγγονος τοῦ πατρὸς τῆς πρυγκηπίσσης δηλαδὴ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἀναφερομένου πρίγκηπος.

Εἰς τὴν Αἰθιοπίαν τὴν ἐξουσίαν οἱ βασιλεῖς δὲν κληροδοτοῦσιν εἰς τὰ ἴδια τέκνα ἀλλ' εἰς τὰ τῆς ἀδελφῆς των.

Ἀνέφερα τὰ ἔθιμα περὶ μητρὸς διὰ νὰ δείξω πῶς εἶχον τροποποιηθῆ ταῦτα ἀπὸ τῆς ἀρχεγόνου ἐποχῆς μέχρι τῶν ἱστορικῶν χρόνων.

Ἡ γυνὴ δὲν εἶναι παραδεδομένη ἐντελῶς εἰς τὰς αὐθαιρέσιαις τοῦ ἀνδρός. Ἐξ ἄλλου ὁ εὐγενὴς καὶ πλούσιος Αἰγύτιος ἦτο ἐλεύθερος πλησίον τῆς οἰκοκυράς να ἔχη καὶ ἄλλας γυναίκας ὅσας αὐτὸς ἠθέλει. Εἰς τὰ ἀνάκτορα τῶν μεγάλων συναντῶμεν ἴδια διαμερίσματα διὰ τὰς γυναίκας—«τὰ χαρέμια»— θέτουσι τὰ τέκνα των ἐπὶ μεγαλοπρεπῶν κλινῶν.

Ἡ περιπλανωμένη ἐν τῇ χώρᾳ ἔγεινεν εὐνοουμένη, ὑπερασπίζεται τὸν πατέρα τῆς. Οὐδεὶς τὴν παραβιάζει. Ἡ ἐλθούσα μὲ κενὴν τὴν ποδιὰν γίνεται κυρία, ἡ παρατηροῦσα τὸ πρόσωπόν τῆς ἐν τῷ ὕδατι, παρατηρεῖ τοῦτο ἐπὶ μεταλλικοῦ κατόπτρου, χρυσόν, ἄργυρον, σμαράγδους βλέπει τις εἰς τὸν λαίμῳ τῶν σκλάβων. Ἄλλ' αἱ εὐγενεῖς κυραὶ οὐδύρονται εἰς ὄλην τὴν χώραν. Διὰ τὰς κακὰς συζύγους ὑπάρχει τιμωρία. Ἐπιστρέφονται αὐταὶ εἰς τοὺς γονεῖς των οἱ ὁποῖοι ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσι τὴν ἀξίαν τῆς ἀγορᾶς ἢ υποβάλλονται εἰς βασάνους καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν

σαι» Ούτω ἔφθασαν εἰς Γραμβοῦσαν ἔνθα
συνέλαβον καὶ τοὺς ἔξ τούρκου φρουροὺς.
Ὁ Φρούραρχος παρεκάλεσε τοὺς χριστιανούς
νὰ μὴ τοὺς θανατώσουν καὶ ὑπερχέθη
νὰ τοὺς παραδώσῃ τὰ κλειδιά. Τὴν στιγμήν

ποῦ τοὺς παρέδιδε τὰ κλειδιά εἶπε «χαρῆ-
τετο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ». Οἱ Ἕλλη-
νες παρέλαβον τὸ φρούριον καὶ ἐκράτησαν
τὸν λόγον των· οὐδένα ἐθανάτωσαν.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ

[ΥΠΟ ΔΡ. MEISSNER]

Ὁ βίος εἶναι ἀγών. Ὅπου καὶ ἂν στρέ-
ψωμεν τὰ βλέμματά μας εἰς τὴν φύσιν εὐ-
ρίσκομεν ἀγῶνα καὶ πόλεμον τῶν ὄντων
ἐναντίον ἀλλήλων, τῶν φυτῶν ἐναντίον τῶν
ζώων, τῶν ζώων ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ αἰωνία ἀρχὴ τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς
ἀνανεώσεως βασιλεύει πανταχοῦ. Εἰς ἕκα-
στον ὃν ἐδόθησαν ὄπλα, διὰ νὰ διενεργῇ
τοὺς ἀγῶνας τούτους, ὄπλα τὰ ὁποῖα τότε
μόνον εἶναι ἀνίσχυρα ὅταν τοῦτο ἀνταπο-
κρίνεται πρὸς τὸν ὑπὸ τῆς φύσεως ἐπιθυ-
μητὸν σκοπὸν, ὅταν εἶναι ἀναγκαῖα ἢ κατὰ
στροφῆν, ὃ ἄλειθρος ὃ θάνατος.

Ὅσον σκληρὸς καὶ ἂν μᾶς φαίνεται ὁ ἀ-
γὼν οὗτος τῶν πάντων ἐναντίον πάντων
δὲν συγκρίνεται ὅμως μὲ τὸν πόλεμον τὸν
ὁποῖον τὰ κατώτερα ζωικά ὄντα κάμνουσι
διαρκῶς ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς πόλε-
μος τοῦ ὁποῖου ἡμεῖς συνείδησιν μόνον κα-
τὰ περιόδους ἔχομεν ὃ ὁποῖος ὅμως ἀπα-
ρεγκλήτως πρέπει νὰ γίνεται καὶ ὃ ὁποῖος
οὐδέποτε τελειώνει μὲ εἰρήνην ὃ πόλεμος
τῶν βακτηρίων ἐναντίον τοῦ ἀνθρωπίνου
ὄργανισμοῦ.

Ἡ ἀπὸ μόλις ὀλίγων δεκάδων ἐτῶν ἀπο-
κτηθεῖσα γνῶσις τῶν μικρῶν ζωικῶν ὄν-
των, ὀνομασθεῖσα Βακτηριολογία μᾶς κα-
τέστησε γνωστὸν τὸν ἀγῶνα τοῦτον· αὕτη
ἔδειξεν νέας ὁδοὺς διὰ τὴν θεραπείαν τῶν
ἀσθενειῶν, τὰς ὁποίας εἰς τὸ παρελθὸν
δὲν ἠδύνατο νὰ σκεφθῶσιν. Τὰ βακτηρί-
αιγα ἐλάχιστα, μὴ ὁρατὰ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλ-
μοῦ ἰστάμενα μεταξὺ φυτῶν καὶ ζώων τῶν

ὁποίων ἡ δύναμις καὶ ἰσχὺς συνίσταται εἰς
τὸ νὰ πολλαπλασιάζονται ταχύτατα καὶ μά-
λιστα κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀπλοῦ μερισμοῦ.
Ἐξ ἐκάστου βακτηριδίου γίνονται διὰ με-
ρισμοῦ δύο νέα βακτηρίδια καὶ εἰς πόσον
μέγαν ἀριθμὸν δύναται νὰ ὀδηγήσῃ δεικνύ-
ει ἀπλοῦς λογαριασμός. Ἄλλη ἰσχὺς τού-
των τῶν μικροοργανισμῶν ἔγκειται εἰς
τὸ ὅτι ἐφ' ὅσον οἱ ὄροι δι' αὐτοὺς γίνονται
χειρότεροι σχηματίζουσι σπόρια τῶν ὁποίων
ἡ ἀντίστασις φαίνεται ἀπίστευτος ἐναντίον
τῶν μεγάλων βλαβερῶν ἐπιδράσεων. Τρίτη
ιδιότης ἐπιικινδύνου σημασίας εἶναι ὅτι ὡ-
ρισμένα βακταρίδια διὰ τῆς ἀλλαγῆς τῆς ὕ-
λης των παράγουσι τόσον δηλητηριώδεις
οὐσίας ὅτι ἐν ἄλλο μέτροι σήμερον γνω-
στὸν εἰς ἡμᾶς δηλητήριον.

Αὐτὸ ἰσχύει πρὸ πάντων διὰ τὰ βακτηρί-
δια ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἡμεῖς ὀνομάζομεν πα-
θογόνα, ἐκτὸς τούτων ὑπάρχει μέγας ἀριθ-
μὸς μικροοργανισμῶν οὔτινες διὰ τὸν ἄν-
θρωπον εἶναι ἀβλαβεῖς καὶ μάλιστα εἰς ὡ-
ρισμένας περιπτώσεις πολὺ ὠφέλιμοι. Ἐ-
δῶ ἀνήκουσιν ὠρισμένα φύτρα, τὰ ὁποῖα
εἰς τὰ ἔντερα εὐρίσκονται καὶ τὰ ὁποῖα προ-
σφέρουσι κατὰ τὴν πέψιν μεγάλως ὕπερ-
σίας.

Τὸ μικροσκοπικὸν μέγεθος τῶν περισσο-
τέρων βακτηριδίων καθιστᾷ δυνατὴν τὴν
εὐκόλον ἐξάπλωσίν των. Εἶναι διὰ τὸν ἄν-
θρωπον ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ ἀπελευθερω-
θῇ ἀπὸ τὰ βακτηρίδια διότι εἰς τὸν ἄερα,
εἰς τὸ ὕδωρ καὶ εἰς ὅλα τὰ ἀντικείμενα τῶν